

Enflasyon yüzde 8,55'e geriledi.

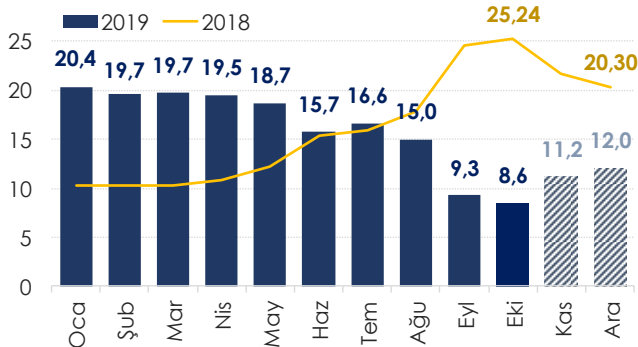
Ekim (değişim %)	TÜFE		Yurt İçi ÜFE	
	2018	2019	2018	2019
Aylık	2,67	2,00	0,91	0,17
Yıllık	25,24	8,55	45,01	1,70
Yıllık Ort.	14,90	16,81	23,73	22,58

Ekim ayında tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık bazda piyasa beklentilerinin paralelinde yüzde 2,00'lik artış gösterdi. 2019 yılında gerileme kaydeden yıllık tüketici fiyatları enflasyonu, Eylül ayında beklendiği gibi baz etkisiyle Temmuz 2017'den sonra ilk defa tek hanelere (yüzde 9,26) inerken Ekim ayında da yüzde 8,55'e geriledi.

Yurt içi üretici fiyatları enflasyonu (Yİ-ÜFE) aylık bazda Ekim ayında yüzde 0,17 ile sınırlı bir artış kaydetti. Geçen yılın aynı ayında yıllık bazda yüzde 45 artan üretici fiyatları baz etkisiyle birlikte Ekim'de yüzde 1,70 seviyesine indi. Kur geçişkenliğinin daha yüksek olduğu üretici fiyatlarında özellikle enerji fiyatlarındaki olumlu seyir ÜFE'yi aşağı çeken etkenlerden biri oldu. Enerji fiyatları 2016 yılından bu yana ilk defa Ekim ayında yıllık bazda düşüş (yüzde -2,3) gösterirken bunda döviz kurundaki iyileşmenin etkili olduğu görülmekte. Üretici fiyat artışlarının son üç ayda tüketici fiyat artışlarının altında kalması önümüzdeki dönemde tüketici fiyat artışlarında sınırlayıcı bir etken olacağını düşündürmekte.

Ekim 2018'de aylık enflasyonun trendin (2003-2017 Ekim ayı enflasyonların ortalaması) üzerinde gerçekleşmesi, bu yılın aynı ayında yıllık enflasyonu sınırlayıcı yönde baz etkisi oluşturdu. Baz etkisinin Kasım ve Aralık aylarında ise yıllık bazdaki enflasyonu yukarı çekeceği öngörülmekte. Yılın son iki ayında aylık fiyat artışlarının uzun dönem ortalamasında (2003-2017) gerçekleşeceği varsayılırsa önümüzdeki aylarda yıllık enflasyonun sırasıyla yüzde 11,2 ve yüzde

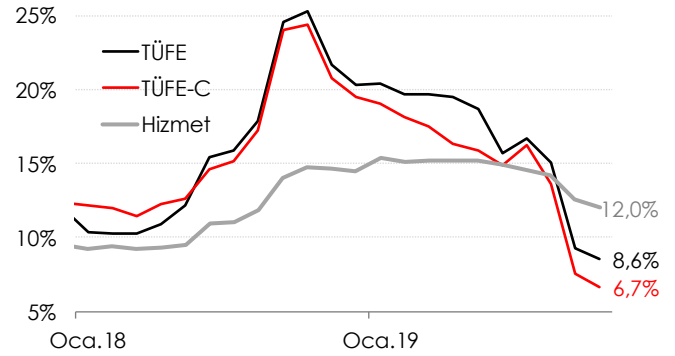
Yıllık TÜFE Enflasyonu (%)

12,0 olacağı beklenmekte. Bu doğrultuda Yeni Ekonomi Programı'nda açıklanan enflasyon beklentisinin (yüzde 12) yıl sonunda gerçekleşebileceği öngörülmekte.

Diğer taraftan, TCMB 31 Ekim'de yayınladığı yılın son enflasyon raporunda yıl sonu beklentisini yüzde 13,9'dan yüzde 12'ye çekmişti. Buna ek olarak Ekim ayı TCMB beklenti anketinde yıl sonu enflasyonunun yüzde 12,7 seviyesinde olacağı beklenmekte.

TÜFE ve Çekirdek Enflasyon (Y/Y, %)

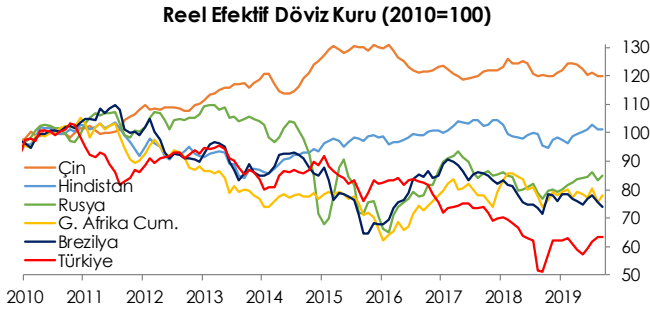
Çekirdek enflasyon göstergelerinden özel kapsamlı TÜFE-B (işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç) ve TÜFE-C (enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ve altın hariç) endekslerindeki 2018 Ekim ayından bu yana gözlenen iyileşme eğilimi Ekim ayında da devam ederek sırasıyla yıllık bazda yüzde 7,6 ve yüzde 6,7'ye geriledi. Hizmet enflasyonu ise 2 aylık düşüşle birlikte Ekim ayında yüzde 12,0 seviyesine indi. Hem yapısal enflasyon göstergelerindeki iyileşme, hem de hizmet enflasyonundaki katılığın kırılması fiyatlamada davranışlarındaki düzelmeye işaret etmekte.

Reel Efektif Döviz Kuru son iki ayda yatay seyretti.

Nominal efektif döviz kuru, Türkiye'nin dış ticaretinde önemli paya sahip ülkelerin para birimlerinden oluşan sepete göre, Türk lirasının ikili ticaret akımlarıyla ağırlıklandırılmış ortalama değeridir. Reel efektif döviz kuru ise nominal efektif döviz kurundaki nispi fiyat etkileri arındırılarak elde edilir. Reel efektif döviz kuru endeksindeki artışlar (azalışlar) ticaret ortaklarına kıyasla daha pahalı (ucuz) ihracat ve daha ucuz (pahalı) ithalat anlamına geldiği için genel anlamda rekabet kaybı (avantajı) şeklinde yorumlanabilir.

2018 yılına 87,03 düzeyinde başlayan REDK endeksi, 2019 yılı Ocak ayında 75,80 değerini alırken, 2019 Ekim ayında bir önceki aya göre yüzde 0,1 ile sınırlı artsa da geçen yılın aynı ayına göre yüzde 9,8 artışla 76,90 değerini aldı.

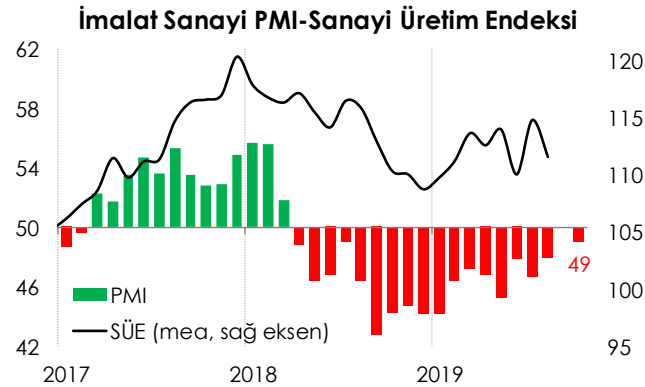
Bir ay geriden takip edilen BIS REDK endeks verilerine göre, Eylül ayında Brezilya dışındaki BRICS ülkelerinde de artış gözlemlendi. BRICS ülkeleri ile karşılaştırıldığında Türkiye yıllık bazda REDK endeksinde en fazla artış gösteren ülke oldu. Aynı dönemde Güney Afrika Cumhuriyeti REDK düşüş göstererek negatif ayrıştı. Son bir yılda genel olarak gelişen ülke para birimleri reel olarak kaybettikleri değeri kazanmış ve bir yıl önceki seviyelerine geri dönmüş görünmekte.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) Ekim'de gerileme kaydetti.

İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), imalat sanayinin kaydettiği performansı sergilemek amacıyla tasarlanmış tek rakamlı, bileşik performans göstergesidir. Manşet gösterge; yeni siparişler, fabrika çıkışları, istihdam, tedarikçilerin teslim süresi ve satın alma stokları gibi göstergelerden elde edilmektedir. 50,0 değerinin üzerinde ölçülen tüm rakamlar sektörde genel anlamda iyileşmeye işaret etmektedir.

PMI endeksi, 2019 yılında yukarı yönlü bir seyir gösterdi. Ancak eşik değerinin altında seyreden endeks, faaliyet koşullarındaki yavaşlama eğiliminin Mart 2018'den bu yana sürmekte olduğuna işaret etmekte.

Eylül ayında 50 eşik değerini alan endeks, Ekim ayında 49,0'a geriledi. Türk imalat sektöründeki bu gerileme toplam siparişlerdeki düşüşten kaynaklanırken, anket katılımcılarına göre hem iç piyasada hem de ihracat pazarlarında talep zayıflığı etkili oldu.

Firmalar, talep koşullarındaki zorluklara üretimi hafif azaltarak cevap verse de istihdam düzeyini artırmaya devam etti. Böylece çalışan sayılarında 2018 başlarından beri ilk kez arka arkaya artış gerçekleşti.

Ekim ayında 12 aylık ihracat (GTS) yüzde 2,6 arttı.

Ticaret Bakanlığının açıkladığı geçici dış ticaret verilerinde Genel Ticaret Sistemine (GTS) göre Ekim ayı ihracatı yıllık bazda yüzde 1,5 oranında, 250 milyon dolarlık düşüş ile 16,34 milyar dolar olarak gerçekleşti. İthalat yıllık bazda Mayıs 2018'den bu yana süregelen düşüşünün ardından Eylül ayında yatay seyrederken, Ekim ayında yüzde 10,8'lik artış gösterdi.

	Dış Ticaret (milyar dolar)		Genel Ticaret Sistemi (GTS)		
	İhracat	İthalat	Açık	Karşılama Oranı	Hacim
Eki.18	16,59	16,41	0,18	101,1%	33,00
Eki.19	16,34	18,18	-1,84	89,9%	34,52
Değişim	-1,5%	10,8%	-112,6%	-11,1%	4,6%
Eki.18 (yıllık)	175,37	242,47	-67,10	72,3%	417,84
Eki.19 (yıllık)	179,91	205,12	-25,20	87,7%	385,03
Değişim	2,6%	-15,4%	-62,4%	21,3%	-7,9%

Ekim ayı verileri Ticaret Bakanlığından, önceki gerçekleşmeler TÜİK'ten alınmıştır.

İhracat hacmi Ocak-Ekim döneminde 148,8 milyar dolar seviyesinde gerçekleşirken, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 2,1 oranında artış kaydetti. İthalat azalışı da son 2 aydır hız keserken 10 aylık ithalat toplamı geçen senenin aynı dönemine göre yüzde 13,2 düşüşle 172,1 milyar dolara geriledi.

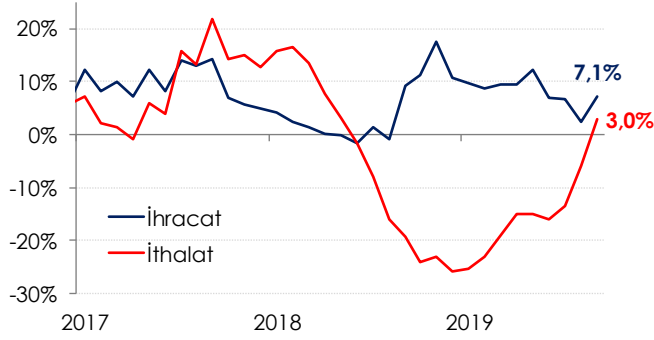
12 aylık birikimli ihracat bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2,6 oranında artış göstererek 179,9 milyar dolar oldu. Mayıs ayında ihracat 180,76 milyar dolar ile rekor seviyeye ulaşmıştı. Yıllıklandırılmış ithalat ise son 3 aydır değişim göstermezken Ekim ayındaki artış ile 205,1 milyar dolara çıktı. Böylece ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 88,6'dan yüzde 87,7'ye indi.

Reel ihracat üçüncü çeyrekte yüzde 7,1 genişledi.

İhracat ve ithalat birim değer endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre sırasıyla yüzde 3,4 ve yüzde 5,3 oranında azaldı. Dış ticaret birim değer endekslerin aksine miktar endekslerinde yılın üçüncü çeyreğinde artış izlendi. Eylül'de ihracat miktar endeksi yıllık bazda yüzde 3,8 artarken ithalat miktar endeksi de 15 ayın ardından son iki aydır artış kaydetti.

Temmuz-Eylül döneminde reel ihracat Temmuz ayı ihracatındaki artışın olumlu etkisiyle yıllık bazda yüzde 7,1 genişlerken, reel ithalat da 5 çeyreğin ardından yüzde 3 ile artış gösterdi.

Reel Dış Ticaret (% Y/Y, 3 Ay HAO)

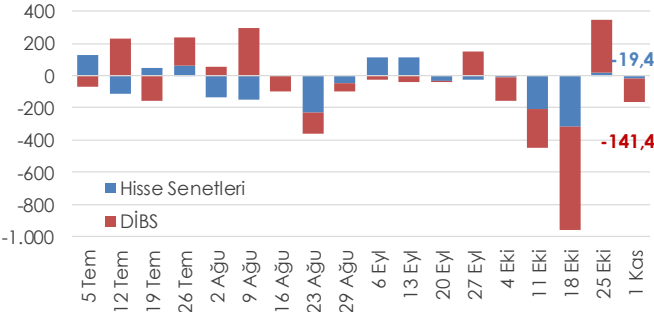

İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksine oranı olarak hesaplanan dış ticaret haddi, bir önceki aya göre değişim göstermezken yıllık bazda artış (yüzde 1,9) kaydetti. Dış ticaret haddindeki artışın üçüncü çeyreğin genelinde gözlenmesi geçen yılın aynı dönemine göre Türkiye'nin daha ucuza mal alıp daha pahalıya mal sattığını göstermekte.

Haftalık Para, Banka ve Menkul Kıymet İstatistikleri

1 Kasım ile biten haftada yurt dışı yerleşikler hisse senedi piyasasında net 19,4 milyon dolar, DİBS piyasasında ise 141,4 milyon dolar satış gerçekleştirdi.

Haftalık, Net, Milyon \$

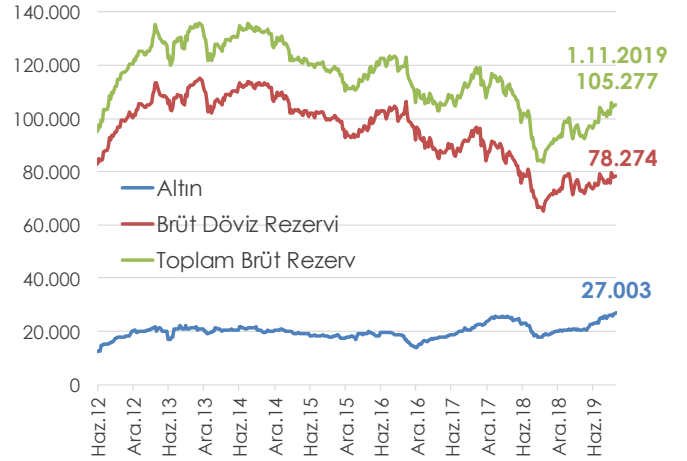

Yurt dışı yerleşiklerin portföyünde 15,7 milyar dolar DİBS ve 29,02 milyar dolar Hisse Senedi bulunmaktadır.

Döviz Tevdiat Hesapları (DTH) 1 Kasım ile biten haftada önceki haftaya göre 509 milyon dolar azalış göstererek 224,9 milyar dolara gerilerken toplam mevduatlar içindeki payı %51,8 oldu. DTH, yurt içi gerçek kişilerde 782 milyon dolar artarken yurt içi tüzel kişilerde 1 milyar dolar azaldı.

TCMB'nin Brüt Döviz Rezervi 230 milyon dolar azalışla 78,3 milyar dolara inerken, altın dahil toplam brüt rezervler 292 milyon dolarlık artışla 105,28 milyar dolara çıktı. Net rezervler de 1,04 milyar dolar artarak 36,3 milyar dolar oldu.

Brüt Rezervler (Milyon \$)

Veri Takvimi

12 Kasım 2019	Ödemeler Dengesi
Salı	
14 Kasım 2019	Sanayi Üretim Endeksi
Perşembe	Haftalık Para Banka İstatistikleri
15 Kasım 2019	TCMB Beklenti Anketi
Cuma	Bütçe Gerçekleşmeleri
	Sanayi Ciro Endeksi
	İşgücü İstatistikleri

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER	2015	2016	2017	2018	Son 3 Veri		
BÜYÜME					18.Ç4	19.Ç1	19.Ç2
GSYH (milyar USD)	862	863	851	784	186	172	175
GSYH (milyar TL)	2.339	2.609	3.107	3.701	1.017	921	1.024
Kişi Başına Gelir (USD)	11.019	10.883	10.602	9.632			
Büyüme Oranı (%)	6,1	3,2	7,4	2,6	-2,8	-2,4	-1,5
Net İhracatın Katkısı (puan, %)	0,6	-1,3	0,1	3,6	8,4	9,4	5,7
ENFLASYON (yıllık, %)					Ağu.19	Eyl.19	Eki.19
TÜFE	8,8	8,5	11,9	20,3	15,01	9,26	8,55
Yurt İçi ÜFE	5,7	9,9	15,5	33,6	13,45	2,45	1,70
İŞGÜCÜ PİYASASI					May.19	Haz.19	Tem.19
İşsizlik Oranı (ort. %)	10,3	10,9	10,9	11,0	12,8	13,0	13,9
İşgücüne Katılım Oranı (%)	51,3	52,0	52,8	53,2	52,9	53,3	53,8
DÖVİZ KURLARI					Ağu.19	Eyl.19	Eki.19
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	99,16	93,58	86,33	76,38	76,95	76,81	76,90
USD/TL	2,91	3,54	3,81	5,27	5,80	5,66	5,74
EUR/TL	3,18	3,70	4,55	6,03	6,44	6,19	6,38
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	3,05	3,62	4,18	5,65	6,12	5,93	6,06
DIŞ TİCARET (ÖTS, 12 aylık, milyar USD)					Tem.19	Ağu.19	Eyl.19
Dış Ticaret Dengesi	-63,4	-56,1	-76,8	-55,1	-26,4	-26,5	-26,6
İhracat	143,8	142,5	157,0	167,9	170,5	170,7	170,7
İthalat	207,2	198,6	233,8	223,0	196,9	197,2	197,3
Karşılama Oranı (%)	69,4	71,8	67,1	75,3	86,6	86,6	86,5
ÖDEMELER DENGESİ (12 aylık, milyar USD)					Haz.19	Tem.19	Ağu.19
Cari İşlemler Dengesi	-32,1	-33,1	-47,3	-27,0	1,2	4,5	5,1
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-3,8	-3,9	-5,6	-3,2	0,2	0,6	0,7
Finans Hesabı	-22,7	-22,0	-46,7	-7,9	13,5	13,8	8,7
Doğrudan Yatırımlar (net)	-14,2	-10,8	-8,8	-9,4	-9,2	-9,2	-9,1
Portföy Yatırımları (net)	15,5	-6,3	-24,5	3,1	1,4	1,0	0,1
Diğer Yatırımlar (net)	-12,1	-5,7	-5,2	8,7	23,1	23,0	10,5
Rezerv Varlıklar (net)	-11,8	0,8	-8,2	-10,4	-1,8	-1,1	7,3
Net Hata ve Noksan	9,5	11,1	0,6	19,1	12,2	9,2	3,6
BÜTÇE (Kümülatif, milyar TL)					Tem.19	Ağu.19	Eyl.19
Harcamalar	506,3	584,1	677,7	830,4	565,1	658,8	739,6
Faiz Harcamaları	53,0	50,2	56,7	74,0	58,5	69,3	81,5
Faiz Dışı Harcamalar	453,3	533,8	621,0	756,5	506,6	589,5	658,1
Gelirler	482,8	554,1	630,3	757,8	496,4	590,7	653,8
Vergi Gelirleri	407,8	459,0	536,0	621,3	366,1	432,7	485,3
Bütçe Dengesi	-23,5	-29,9	-47,4	-72,6	-68,7	-68,1	-85,8
Faiz Dışı Denge	29,5	20,3	9,3	1,3	-10,2	1,2	-4,3
Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-1,0	-1,1	-1,5	-1,9	-2,4	-2,3	-2,5
BORÇ STOKU (12 aylık, milyar TL)					Tem.19	Ağu.19	Eyl.19
Merkezi Yönetim							
İç Borç Stoku	440,1	468,6	535,4	586,1	680,8	692,4	701,0
Dış Borç Stoku	238,1	291,3	341,0	481,0	535,0	555,9	538,2
Toplam Borç Stoku	678,2	760,0	876,5	1067,1	1215,8	1248,3	1239,2
Genel Yönetim					18.Ç4	19.Ç1	19.Ç2
AB Tanımlı Borç Stoku	646,5	738,5	877,9	1121,9	1121,9	1213,4	1283,9
AB Tanımlı Borç Stoku / GSYH(%)	27,6	28,3	28,2	30,1	30,1	31,5	32,2
BANKACILIK SEKTÖRÜ (milyar TL)					Tem.19	Ağu.19	Eyl.19
Krediler	1.484,3	1.733,6	2.097,3	2.393,1	2.488,1	2.535,1	2.530,6
İhracat Kredileri	115,4	140,7	174,2	245,7	253,3	263,0	259,7
Türk Eximbank İhracat Kredileri	43,2	61,6	80,3	129,5	135,0	139,9	136,6
Türk Eximbank'ın Payı (%)	37,4	43,8	46,1	52,7	53,3	53,2	52,6
SYR (%)	15,6	15,6	16,8	17,3	18,19	17,93	18,44
TGA (%)	3,1	3,2	3,0	3,9	4,57	4,64	4,96